

CIJEPLJENJE PRAVO IZBORA

Građanska inicijativa „Cijepljenje – pravo izbora“
Zrinsko Frankopanska 2b
21000 SPLIT

N/r: g. Miro Branković,
v.d. glavnog urednika programa HRT – HTV 1
Hrvatska radiotelevizija
Prisavlje 3
10000 ZAGREB

U Splitu, 6. ožujka 2017.

Poštom: 3 stranice

Predmet: Ispravak dvije netočne i jedne nepotpune informacije koje su objavljene dana 20. veljače 2017. u emisiji Otvoreno na programu HRT - HTV 1

Poštovani gospodine Brankoviću,

obraćamo Vam se ovim dopisom potaknuti nedavnim medijskim istupima dr. sc. Tešovića i prim. dr. sc. Richtera u emisiji Otvoreno: „Dvojbe oko cijepljenja“, koja je emitirana dana 20. veljače 2017. u 22:00 sata na programu HRT - HTV 1, a koja je dostupna pregledom na zahtjev putem sljedećeg linka: <https://hrti.hrt.hr/video/show/3192684/otvoreno-20-veljace-2017> (dalje u tekstu: **Emisija**).

Glavni urednik odgovoran je za sve objavljene informacije, u skladu sa člankom 24., stavkom 2. Zakona o medijima (NN br. 59/04, 84/11, 81/13) (dalje u tekstu: **ZM**).

Sukladno čl. 40., st. 1. ZM, zahtijevamo da bez naknade objavite ispravak dvije netočne i jedne nepotpune informacije čijim objavama su povrijeđena prava i interesi pacijenata u Republici Hrvatskoj, a koje zastupa Hrvatska udruga za promicanje prava pacijenata (dalje: **HUZPPP**). Građanska inicijativa „Cijepljenje – pravo izbora“ pet je godina radila na pitanju ukidanja zakonske obveze cijepljenja uz podršku Stručnog vijeća HUZPPP-a.

Napominjemo da ste ispravke koje navodimo između zvjezdica (****), ali ne i materijal koji navodimo kao dokaz naših tvrdnji („**DOKAZI-I**“), dužni:

- objaviti čitanjem u istom programu i terminu u kojem je objavljena informacija na koju se ispravak odnosi ili u istoj vrsti programa istovjetne gledanosti (čl. 41., st. 2. ZM);
- objaviti u prvom, a ako stigne prekasno, u drugom izdanju, medija nakon primitka ispravka (čl. 42., st. 2. ZM).

Bez naše izričite suglasnosti ne smijete ispravke objaviti u izmijenjenom obliku, sukladno čl. 41., st. 1. ZM.

Ad 1. Netočna je izjava prim. dr. sc. Richtera: „Kalendar je u odnosu na većinu zapadnoeuropskih kalendara puno prerijedak i presiromašan“ izrečena u minuti 8:53 Emisije.

U Ujedinjenom Kraljevstvu, Irskoj, Nizozemskoj i Luksemburgu ne postoji obveza cijepjenja, već samo i isključivo preporuka, za što se i naša Inicijativa zalaže.

U Belgiji je obvezno samo polio cjepivo, a u Francuskoj i Monaku cijepjenje protiv difterije, tetanusa i poliomijelitisa.

Dakle, kada zbrojimo sva obvezna cjepiva u zemljama zapadne Europe u čisto geografskom smislu, dolazimo do ukupno obveznih cjepiva protiv 3 bolesti, nasuprot 10 obveznih cjepiva u Republici Hrvatskoj.

Ako termin „zapadna Europa“ promatramo socio-politički, za napomenuti je kako je u Njemačkoj i Austriji cijepjenje samo preporuka, a Italija ima samo 4 obvezna cijepjenja (protiv: difterije, tetanusa, poliomijelitisa i hepatitisa B). Međutim, talijanska regija Veneto ima samo preporučena cjepiva (Legge 7/2007).

DOKAZI:

- 1) Udžbenik iz zemljopisa za 7. razred osnovne škole, Meridijani, Zagreb, 2003., str. 50.-57.
- 2) Haverkate et al., *Mandatory and Recommended Vaccination in the EU, Iceland and Norway – Results of the VENICE 2010 Survey on the Ways of Implementing National Vaccination Programmes (Obvezno i preporučeno cijepjenje u EU, Islandu i Norveškoj - rezultati VENICE istraživanja iz 2010. o načinu primjene nacionalnih programa cijepjenja)*, *Eurosurveillance*, Vol. 17, br. 22, od 31. svibnja 2012., dostupno na linku: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=20183>

Ad 2. Netočna je izjava dr. sc. Tešovića: „6u1, gospodine doktore, ne sadrži adjuvans“ izrečena u minuti 13:33 Emisije.

Adjuvansi su kemijski dodaci cjepivima. Najčešći adjuvans je aluminij, teški metal, dokazani neurotoksin.

Cjepivo 6u1 zapravo znači da se djecu jednom injekcijom cijepi istovremeno protiv šest bolesti, i to protiv: difterije, tetanusa, hripavca/pertussisa, hepatitisa B, poliomijelitisa i *Haemophilus influenzae tip B*.

U Hrvatskoj se kao 6u1 koriste cjepiva pod sljedećim komercijalnim nazivom, a u Sažecima opisa svojstava lijeka objavljenih na stranicama Europske agencije za lijekove jasno proizlazi da svako od registriranih cjepiva sadrži aluminij kao adjuvans:

- Hexacima (proizvođača Sanofi Pasteur): aluminijev hidroksid, hidratizirani (0,6 mg Al³⁺),
- Hexyon (proizvođača Sanofi Pasteur): aluminijev hidroksid, hidratizirani (0,6 mg Al³⁺),
- Infanrix hexa (proizvođača GlaxoSmithKline Biologicals): aluminijev hidroksid, hidratirani (0,5 mg Al³⁺) i aluminijev fosfat (0,32 mg Al³⁺)
- Vaxelis (proizvođača MCM Vaccine): aluminijev fosfat (0,17 mg Al³⁺) i amorfn aluminijev hidroksifosfat sulfat (0,15 mg Al³⁺).

DOKAZI:

- 1) Sažetak opisa svojstava lijeka Hexacima, dostupan na stranici: http://www.ema.europa.eu/docs/hr_HR/document_library/EPAR_-_Product_Information/human/002702/WC500145808.pdf, str. 2.
- 2) Sažetak opisa svojstava lijeka Hexyon, dostupan na stranici: http://www.ema.europa.eu/docs/hr_HR/document_library/EPAR_-_Product_Information/human/002796/WC500145758.pdf, str. 2.
- 3) Sažetak opisa svojstava lijeka Infanrix hexa, dostupan na stranici: http://www.ema.europa.eu/docs/hr_HR/document_library/EPAR_-_Product_Information/human/000296/WC500032505.pdf, str. 2.
- 4) Sažetak opisa svojstava lijeka Vaxelis, dostupan na stranici:

Ad 3. Izjave prim. dr. sc. Richtera, obraćajući se doktorici Lidiji Gajski: „Doktorice, nema obveznog cijepljenja u Americi“ i „To je pod *recommended childhood immunization*, dakle preporučena shema cijepljenja“ te dr. sc. Tešovića: "Treba inzistirati na točnosti: u Americi ne postoji obvezno cijepljenje“, izrečene u minutama od 30:32 do 30:47 Emisije nepotpune su.

Američki CDC (*Centers for Disease Control and Prevention*) doista ima samo „preporučeni“ kalendar cijepljenja za djecu i mlade do dobi od 18 godina.

Međutim, zakoni gotovo svake od 50 saveznih američkih država zabranjuju upis djeteta u jaslice te javne i privatne škole, kao i upis mlade osobe na koledž i fakultet, ukoliko dijete/osoba nije cijepljena prema CDC-jevom „preporučenom“ kalendaru cijepljenja. Tako nepotpuno procijepljen Hrvat ne može upisati Harvard bez kopije potpuno popunjene knjižice cijepljenja, iako ima sve kvalifikacije i preporuke svjetskih stručnjaka.

Dakle, cijepljenje u SAD-u je *de facto* obvezno, iako na razini cijelih Sjedinjenih Američkih država *de iure* nije.

DOKAZ: CDC, State School Immunization Requirements and Vaccine Exemption Laws (Zahtjevi za imunizacijom prilikom upisa u javne škole i zakoni o izuzećima od cijepljenja), dokument dostupan na službenoj stranici CDC-ja: <https://www.cdc.gov/phlp/docs/school-vaccinations.pdf>

Konačno, važno je za istaknuti zabrinjavajuće tendencije u Americi koje nitko od govornika u Emisiji nije spomenuo. U prosincu 2016. američki Kongres je donio, a tadašnji predsjednik Obama je potpisao novi Zakon o lijekovima za 21. stoljeće koji omogućuje američkoj FDA (Food and Drug Association), instituciji odgovornoj za davanje odobrenja lijekovima, da prihvati nove statističke analize i „klinička iskustva“ (iz opservacijskih studija, registara i terapijske uporabe) u vezi s reaktivnošću novog cjepiva, tako da se od farmaceutskih tvrtki više ne zahtijeva vođenje velikih randomiziranih kliničkih ispitivanja koja bi pokazala sigurnost cjepiva.

DOKAZ: Zakon o lijekovima za 21. stoljeće (*21st Century Cures Act*), puni tekst dostupan na službenim stranicama američkog Kongresa: <https://www.congress.gov/bill/114th-congress/house-bill/6/text>

Kako je svima u interesu mirno rješenje nastale situacije, molimo Vas da postupite prema svojoj zakonskoj obvezi objave ispravka u propisanoj formi.

Ukoliko u naprijed navedenom roku (u prvom ili, eventualno, u drugom izdanju medija nakon primitka ispravka) ne udovoljite našem zahtjevu za objavom ispravka, bit ćemo prisiljeni protiv Vas, kao glavnog i odgovornog urednika programa HRT – HTV 1, pokrenuti odgovarajuće sudske postupke, sukladno čl. 46., st. 1. ZM.

S poštovanjem,

mr. sc. Đula Rušinović Sunara, dr. med.,
glasnogovornica i predsjednica Stručnog vijeća
Hrvatske udruge za promicanje prava pacijenata,
u sklopu koje djeluje
Građanska inicijativa „Cijepljenje – pravo izbora“